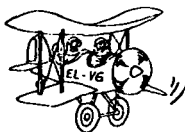

GENSCHEN WOORDE EN UITDRUKKINGEN
Deel XX

Raak, raak,
neer twiedekker!

Ik hê den tram gepakt

Syn.: "k Hê mee den tram gereje": ik heb de tram genomen. Hier lett. uitgebeeld.

Da es ne stien van mijn herte

Syn.: "Dat es ne pak (een pakske) van mijn herte": wordt gezegd wanneer men zich verlicht, opgelucht voelt, wanneer men gerust gesteld is over iets dat hoofdbrekens veroorzaakt.

Gerard es ne comie-voyageur

<Fr.: "commis-voyageur": handelsreiziger. Een bediende van een handelsfirma die voor het verkopen op

staal of monster en het opnemen van bestellingen de klanten bezoekt.
WANTJE: "Hoi Pieter! waer gaen we dat schrijven... Gij zijt galant vandaeg gelijk een commies-viageur".

("Azuu ne klont", p. 6)

'T es van de poek en de piek en de pak

Syn.: "'t Es van de pieke - de poeke - de pak": stelen. Hier uitgebeeld door "ne schammateur" <Fr.: "escamoteur/escamoter": goochelaar, zakkenroller/weggoochelen, ontfutselen, wegmoffelen, ontrollen, afhandig maken.

Ik hè den tram
"gepakt"

Da es ne stien van
myn herte.

CENT SLIPTERS
Gerard es ne
Comie-voyageur.

't es van de poek en de piek
en de pak

Manneke, nu
krygdegij 'n pandoerijnge!

Gien twee
kieren veur
ezelfde geld.

't es beter van de paster
of van de roster.

U tonge es vil...
U eek pilleke geeve
'k zal

Manneke, nu krijgde gij un pandoerijnge

Syn.: "Een rammelijnge". (Zie ook plaat 17: "Hij kreeg nu toch gestampsel en dikke muilpirre doarbij"). Het woord "pandoer" komt uit het Servo-Kroatisch. Het was een soldaat uit het korps dat in 1741 gevormd werd door generaal von Trenck om de Turkse grensstreken van rovers te zuiveren. Bij ons kreeg het woord de betekenis van politiemans. Iemand die er bij tijds op klopte als het nodig mocht blijken. Vandaar "een pandoerijnge".

Gien twee kiere veur 't zelfde geld

Syn.: "De paster preek gien twee kiers veur 't zelfde geld; de paster en doe gien twee missen veur 't zelfde geld; de paster en preek gien twee kiere veur ne cent; 'k zegge't gien twee kiere": ik zeg het geen tweede maal, ik ga het geen tweede keer vertellen.

't Es beter van de paster of van de koster

Het is beter iets uit de eerste hand te bekomen (De koster is de ondergeschikte van de pastoor).

U tonge es vuil, 'k zal u een pilleke geeve

Syn.: "U tonge es angeloaje; g'hêt een vervuilde tonge". Lett.: bij dokteronderzoek kijkt men of de tong niet beslagen is. Dit wijst op ziekte, die men dan behandelt.

Fig.: We gaan iets doen aan uw "vuile tong". Voor dit laatste bestaan meerdere synoniemen: "Een tonge hên gelijk een serpent (een mes); z'es een deugniette in heur tonge; heur tonge es vuilder dan d'uure van nen biechtvader; zijn tong snijdt langs zeeve kante (gelijk een vliem; een mes); die een stuk van heur tonge zoe wille snije zoe wel doen; 't es ne stijte in zijn tonge; ze kan mee heur tonge mier kwoad doen dan een hiel rézement saldoate; 't es een lange tonge; een slijpende tonge; een valsche tonge; een vuiltonge; een vileinige tonge; hij loat zijn tonge goe hange": kwaadspreken.

"Z'heeten heur Flakke in Gent

Maar z'est er veure gekend;
Want zuu een Flakke, die kunt ge niet pakke
Zijn heeft een tonge, 't es juist gelijk een tjakke.
Ze slaat, ze zweept, ze kletst;
Ze knettert, snoerd en kwetst;
Zijde gij voor het ruziemaken g'reed
Seffens zijt g'uitgekleed."
("Het Weeuwke van de Muide", p. 10, refrein.)

"Flakke" is een snede, een sneetje. Ook te horen in "huufdfiakken"; sneetjes hoofdvlees. Een "tsjakke" is een klanknaboosend woord voor zweep.

DE STEKKERE: "*En moes ier bij i kome; èdde eur ier rendez-vous gegeve? IJ, ge zeneer gij i nie zilde.*"

SIES: "*Ge zij ne stijte zeggere.*"

("Oe èwer oe zotter", p. 12/13).

SCHOAERESLIEP!...

(woorden van Nand Snoeck - Muziek van Rich. Lepage)

Zie, mijnschen, woas ik schoaresliep

Ik ging op stroate en ik riep.

"Breng moar, ik zal ze grijpen,

De kwoaie tongen van ons land,

'k Zal ze nemen langs alle kant'

En 'k zal ze ferm afslijpen!"

REFREIN

Mijn wielke draaide moar altijd

'k Verlore giene tijd,

Van 's morgens vroeg tot 's avonds loat

Sleepe 'k ik langs de stroat

De vuiletongen vol fenijn

Totda'z'oaan 't zweigen zijn.

En het klonk kloar uit mijne mond.

De Gentsche stede rond.

Want zuu hard da'k moar kost, ik riep:

Schoaresliep!... Schoaresliep!...

Wijven die van hulderen man

Slecht zeggen zuuveel of 't moar kan,

'k Zoe hulder vaste nijpen;

En hij die uitstreuit vuil of kwoad

En die zijn evennaasten smoadt:

'k Zoe zijn tonge afslijpen!

Achterklappers die moar in schijn,

Deugdzaam, broave en iêrljik zijn,

Moar in 't vuil hulder verrijken;

nen Jongeman die in 't vrijen liegt.

En deur proat zijn meisken bedriegt,

'k Zoe hulder tong' afslijpen!

Ministers die in onzen stoat,

Vele beloofden deur geproat,

En binst alles opstreken;

De valschoards, 't zij gruoat of gemien,

Ik duwde z'al op mijne stiën,

'k Zoe hulder g'hieel afslijpen!

Uit: "*In ons straatje*", p. 3, Snoeck Ducaju & Zn.